

בטיחות וגיהות גם באמצעות רשימות תיוג

מאת: שלמה איציקובסקי

רשימות תיוג (checklists) הן כלי העשוי לסייע לממונה הבטיחות ולעוסקים בנושאי הבטיחות והגיהות ביצירת סביבת עבודה בטוחה ובריאה בדרך שיטתית ועקבית.

מערך הבטיחות והגיהות נועד ליצור "אקלים" בטיחותי ובריא במקומות העבודה, על ידי איתור, זיהוי, והסרה של הסיכונים (risk) גורמי הסיכון (hazard) והמיפגעים, לפני התרחשותן של תאונות. כלי עזר לטיפול שיטתי ועקבי בנושא הבטיחות הוא באמצעות רישום המידע והכנת רשימות תיוג, שיכולים לסייע לעוסקים בנושאים אלה.

מה זה מיפגע ?

מיפגע הוא כל גורם שיש בהימצאותו פוטנציאל ליצור נזק (=גורם סיכון מיותר)*, או מכשול לאדם, לסביבה, לנכסים, למפעל, לציוד וכדומה. את המיפגעים ניתן למצוא בסביבות העבודה ובמרכיבים הבאים:

- סביבת העבודה או עמדת העבודה (רצפה חלקה, תאורה חלשה וכו'), והנדסת אנוש (של הריהוט, הציוד וכו');
- גורמים שונים במפעל, ציוד, כלים או חומרים שבשימוש (מכונות לא גדורות, חומרים מזיקים וכו');
- השיטה בה מאורגנת העבודה (טלטול ידני של משאות כבדים למרחקים ארוכים, גישה חופשית לאזורי עבודה שיש בהם סיכון וכו');
- איכות האוויר ותנאי הסביבה;
- ציוד הבטיחות האישי (לא מתאים או לא מספק).

מהם סוגי הסיכונים הנפוצים, הכלולים במיפגעים השכיחים?

- פציעות וחתכים מגופים חדים;
- החלקות, מעידות ונפילות;
- רעש;
- חישמול;
- פגיעה כימית;
- קרינה;
- סיכון ביולוגי, מחלות מדבקות;
- נזקים לגוף מארגונומיה לקויה.

מהם הפתרונות לסילוק מיפגעים, או כיצד לבצע בקרה:

- תוכנית בטיחות כללית למפעל;
- נהלים להאצלת סמכויות;
- שימוש בציוד למיגון אישי;
- הצטיידות בציוד אישי המותאם לדרישות הבטיחות;
- עריכת רשימת תיוג ובדיקה (בסיסיות) למקומות עבודה שונים: ריצפת ייצור במפעל; בתי מלאכה; משרדים וכו');
- הגברת המודעות והידע בנושאי בטיחות וגיהות: פעילויות ומערכי הסברה והדרכה; שימוש בכרזות; פרסום פומבי של הוראות עבודה, הכלולות התייחסות לבטיחות ולגיהות.

* ראה גם המאמר "ניהול בטיחות וגיהות" מאת ד"ר אבי גריפל, "בטיחות" מס' 266

הצעדים לסילוק מיפגעים

כאן נציג בפניך, הקורא, שיטה לסילוק מיפגעים ב-4 צעדים עוקבים:

1. **אתר, סמן את המיפגעים ודווח לממונים:** היה עירני ודרך בשעות העבודה. הצוות כולו וכל עובד לחוד חייבים לחפש ולזהות מיפגעים אפשריים, ולהזהיר מפניהם על ידי דיווח לממונים - על המחלקה או על אזור העבודה. כל עובד במקום העבודה חייב לדווח על המיפגעים שזיהה לאחראי על אזור העבודה (מנהל העבודה או המנהל האחראי).

ישנן מספר דרכים לדיווח. מידת הסיכון הצפוי היא זו שקובעת את הדחיפות ואת הדרך הנכונה והיעילה ביותר לסילוק של המיפגע

 - כאשר הדחיפות נמוכה ניתן:
 - לדווח באמצעות ספר רישום הסיכונים והמיפגעים.
 - לדווח על המיפגע במסגרת פגישות עבודה עם הממונה עליך.
 - כאשר הדחיפות גבוהה יש לדווח מיד, בכל דרך אפשרית (בעל-פה, בטלפון, בפקס. ע"י הפעלת אזעקה וכו').
2. **הערך את הסיכון:** היוועץ במנהל העבודה או באחראי על אזור העבודה, לגבי מידת הדחיפות והחומרה של המיפגע שאותר ועל הדרכים לסילוקו. אמינות הערכת הסיכון עשויה לקבוע את חומרת הפגיעה האפשרית או את הנזק הצפוי מהמיפגע, וכן את האפשרות להתרחשות אירוע תאונה. בהערכת רמת הסיכון יש לשקול:

 - חומרת תוצאותיה של תאונה צפויה; עד כמה רצינית יכולה להיות הפגיעה או המחלה שיגרם הסיכון?
 - כמה אנשים עלולים להיפגע ?
 - מהי הסבירות להתרחשות התאונה, ומתי הסבירות היא הגבוהה ביותר?
 - האם התרחשו כבר אירועי תאונה דומים בעבר, ואם כן - באיזו תכיפות ?

כדי להגיע לפתרון הנכון יש לשקול את האפשרויות להפחתת הסיכוי להתרחשות התאונה או למיזעור תוצאותיה.

דווח מייד אם למיפגע יש יכולת פגיעה ואם הוא עלול לגרום למוות, לפגיעה קשה כלשהי או למחלה, או עלול לגרום לפגיעה באנשים רבים
3. **סלק את המיפגע או תקן אותו:** פעל בצורה נכונה כדי לסלק או למזער את הסיכון שנוצר ע"י המיפגע. יכול להיות שתזדקק לסיוע ולעזרה ממנהל העבודה או מבעלי מקצוע. ככל הנראה יידרשו מספר פעילויות לשם תיקון המיפגע. מיפגע ניתן לסלק למזער או לשלוט עליו באמצעות פעילות המותאמת למצב במקום. ניתן להיעזר ברשימות התיג המצורפות.
4. **בדוק וודא שהתיקון בוצע היטב - אחת ולתמיד:** לאחר שבוצעו השינויים, חייבים המנהל והצוות לבדוק את טיב התיקון ולוודא שאין מיפגע נוסף או סכנת פגיעה נוספת במקום הזה או מהסיכון בו טופל. אם ניתן לבצע עוד משהו לשיפור הבטיחות, או להבטיח שסיכון דומה לא יופיע - יש לעשות זאת.

מה צריך המנהל לעשות לשם שליטה בסיכונים ?

המנהל הממונה, מנהל העבודה או האחראי על אזור העבודה הם אנשי המפתח שבאחריותם לוודא שאין באזור העבודה מיפגעים הגורמים לסיכון העובדים, וכי העבודה מבוצעת בבטיחות המירבית. זוהי דרישת החוק! לפיכך, יש לבצע מספר פעולות:

- לפעול ולהפעיל את הנהלים המתאימים הקיימים בנושא;
- לפעול מיד לצורך סילוק ו/או מיזעור המיפגעים.

**אם אתה יכול לסלק את המיפגע בצורה פשוטה ומהירה – עשה זאת.
אם לא – הערכת הסיכון יכולה לסייע במציאת הפתרון**

כאשר אותר מיפגע, מנהל העבודה אחראי:

- לסילוק המיפגע על פי יכולתו או אפשרויותיו. אם האפשרות איננה בידיו -
- לפעול למיזעור המיפגע;
- לבקש סיוע מהגורמים הממונים עליו לשם סילוק המיפגע.

- סלק את המיפגע
- בודד את המיפגע מעוברים ועובדים
- השתמש בציוד למיגון אישי
- שנה את המשימה

הפעלת נהלים הולמים לאיתור, זיהוי וסילוק מיפגעים

חובת המנהל, לגבי כל אזורי העבודה:

1. להכין נהלים ולבחור שיטות שיעודדו את צוותי העבודה והעובדים לדווח על מיפגעים. הדיווח צריך להתבצע על ידי אחת או יותר מהאפשרויות הבאות:
 - שימוש ב"זמן רישום" לצורך דיווח על מיפגעים, שיהיה נגיש לכולם, וקביעת נוהל בנוגע לאחראי שיקרא את הרישומים וירכז את הפעילות בעקבותיהם;
 - הכללת דיווח על מיפגעים כנושא קבוע במסגרת הדיונים והשיחות השונות;
 - בדיקה קבועה ושיטתית של אזורי העבודה והפעילות, כולל תשאול יזום של הצוותים, בנוגע למיפגעים, סיכונים או בעיות אחרות שזוהו בסביבת העבודה, ו/או במסגרת התפקיד שהם ממלאים בארגון;
2. לנהל במקום העבודה ביקורת, לפחות פעם בשנה;
3. לבדוק את הדיווחים על תאונות ופגיעות ולפעול, על פי התוצאות, לסילוק המיפגעים.

במקומות עבודה בהם קיים מספר רב של מיפגעים, המנהל חייב:

1. לוודא שלא נוספו מיפגעים חדשים. כדי לוודא שציוד חדש המוכנס למקום אכן בטוח לשימוש ניתן להיעזר ברשימות תיוג מתאימות, לבקרת הסביבה והציוד. כאשר עומדים בפני רכישת חומרים כימיים - יש לדרוש - מראש - את דפי הסיכונים המתאימים (SDS) כדי להכיר את הסיכונים הצפויים מהחומרים הללו, וללמוד את הנחיות הבטיחות המתאימות;
2. לתעד תהליכי עבודה בטוחים עבור פעילויות הכוללות מיפגעים וסיכונים רבים;
3. לעדכן את העובדים והצוותים לגבי המיפגעים במקום העבודה. כמות המידע הנמסר לעובדים וטיבו, סוגי התרגול ורמת ההקפדה הנדרשת לביצועם תלויים במספר המיפגעים וברמתם;
4. לספק ציוד מיגון אישי, כאשר זוהי האפשרות היחידה להגנת העובדים והצוות.

אחריות

על הגורם האנושי – הנהלה בכירה, מנהלים זוטרים, עובדים וגם מבקרים - חלה החובה והאחריות לאתר ולזהות מיפגעים. לפיכך, חייב כל אחד מאלה שהזכרנו:

- לחפש ולזהות מיפגעים;
- לדווח על המימצאים לאחראי על אזור העבודה;
- לסייע בתיקון גורמי הסיכון;
- לפעול למניעה, לסילוק ולמיזעור הסיכונים;
- לבצע את הפעולות על פי כללי הבטיחות המתאימים ולהשתמש בציוד הגנה אישי - על פי הצרכים והדרישות;

המנהל

- ◆ פעל;
- ◆ הפעל נהלים מתאימים;
- ◆ פנה ל: "מה צריך המנהל לעשות כדי לשלוט על הסיכונים".

המנכ"ל

- ◆ ודא שכל המנהלים, העובדים ואף המבקרים מודעים לאחריותם ומבינים את המטלות שבאחריותם ונמסר להם מידע עדכני המתאים לנסיבות, והנחיות לשינון ולתרגול;
- ◆ עודד את שילוב תחום הבטיחות והגיהות בארגון - בכל המהלכים, הפעילויות התכנון והמחקר הנעשים בו;
- ◆ אחריותה ומחויבותה של ההנהלה ליישום נושאי בטיחות וגיהות בארגון הם הגורם הראשי להטמעת הבטיחות והגיהות בפעילויות השונות שמבצע הארגון.

מבוסס על הוראות הבטיחות והגיהות הפנימיות של אוניברסיטת UTS (University of Technology), סידיני, אוטרליה

בדיקת הסיכונים הקיימים במקום העבודה

השאלות הבאות עשויות להועיל בקביעת הצורך בפעולה למיזעור הסיכונים לבטיחות ולבריאות, ולמניעת פגיעות חמורות ו/או רבות. זוהי רשימה חלקית, המובאת כאן כדוגמה בלבד, ואין לראות בה רשימה מייצגת של כל מה שנדרש בתחום הבטיחות והגיהות.

◆ האם הסיכונים הם בתחום המכני ?

לא	כן	בטיחות בסיסית
		האם המכונות בנויות על פי תקנים בינלאומיים? איזה מהם ובאיזו שנה נערכו?
		האם ניתן ליישם את כל הנחיות הבטיחות ולציית לכל האזהרות שבחוקים ובתקנים?
		האם המכונות מוגנות לבטח, למניעת מגע עם גורם סיכון או הסתבכות במכונה?
		האם תבוצענה בהן עבודות של תחזוקה מונעת כאשר יידרש?
לא	כן	ארגונומיה
		האם גובה מישטח העבודה נוח למפעיל?
		האם המכונות יוצרות רעידות?
לא	כן	שונות
		האם המכונות ממוקמות במקומות מתאימים (מניעת התפוצצות וכדומה)?
		האם המכונות בטוחות להפעלה (גם ביד שמאל)?
		האם המכונות יוצרות רעש? האם הרעש משפיע גם באזורים סמוכים?
		האם רמות התאורה מתאימות לבטיחות ההפעלה?

◆ **האם הסיכונים הם בתחום המשרדי ?**

לא	כן	ארגון כללי וחומרי צילום
		האם כל הכיסאות המשרדיים המסתובבים מבוססים על 5 רגליים (במיוחד אלה המצוידים בגלגלים)?
		האם קיימים במגירות מעצורים המונעים את שליפת המגירות מחוץ למבנה הארון/הארונות?
		האם קיים במקום סולם המאפשר עליה בטוחה אל מדפים גבוהים (בגובה שמעל 1.5 מ')?
		האם רצפת החדר נקייה ממכשולים: חוטי טלפון, כבלי חשמל, ומסלולי המעבר פנויים מצידו מכשירים ו/או ריהוט?
		האם קיימות הנחיות ברורות להחלפה ו/או סילוק המחסניות הריקות של ציוד הצילום והשכפול ("טונרים", אבקות צבע וכו')?
		האם הותקנו מסננים למיזעור כמויות החומרים הנפלטים, הפוגעים באוזן?

◆ **האם הסיכונים הם בתחום הכימי ?**

לא	כן	מידע בסיסי
		האם דפי הסיכונים (SDS) זמינים, המידע שבהם אומת והנתונים ידועים?
לא	כן	מידע בריאותי
		האם החומר עלול לגרום למיפגע?
		האם ברשותך אמצעי בקרה למיזעור רמות החשיפה (שואבי אבק, שואבי אדים, מערכת להגנה על הנשימה, מערכת פליטה מקומית)
		האם גבול החשיפה התחתון של החומר מחייב ניטור קבוע? (אם קיים גבול חשיפה תחתון - יש לבצע ניטור אישי לאבק ואדים)
לא	כן	מיפגעים פיזיקליים
		האם קיימות מגבלות פיזיקליות לחומר (דליקות, נפיצות ועוד)?
		האם קיים אזור אחסנה מתאים לחומר, למניעה/לשליטה על מיפגעים העלולים להיווצר ע"י החומר?
לא	כן	שפך
		האם קיים חומר נוגד מתאים לחומר המסוים, האם החומר המנטרל נמצא במקום הנכון?
לא	כן	תרגול
		האם הצוות והעובדים תורגלו בפעולות למענה על מיפגעים צפויים מהחומר הכימי?

◆ **סיכונים נוספים בתחום הארגונומיה**

לא	כן	ארגונומיה
		האם העובד עודכן בנוגע להתאמת עמדת העבודה לנוחותו המרבית?
		האם הכיסאות והמושבים מתכווננים, להתאמה מרבית לנוחות העבודה?

בתום הבדיקה יש לרשום את שם הבודק והמועדים בהם נערכו הבדיקות, כדי לאפשר בקרה ומעקב.

שם הבודק: _____ תאריך הבדיקה: _____
 עותק הועבר אל: _____ בתאריך: _____

ביקורת ופיקוח במקום העבודה

פיקוח במקום העבודה ועריכת ביקורות מאפשרים זיהוי מראש של מיפגעים, והתייחסות מתאימה לגביהם. הביקורת מאפשרת פיקוח רצוף גם אחרי שהמיפגעים סולקו או תוקנו. כל מקום עבודה אמור לערוך ביקורת לפחות פעם בשנה. במקומות עבודה הכוללים מעבדות, בתי מלאכה או עיסוקים מסוכנים אחרים - רצוי לבצע ביקורת מספר פעמים בשנה (ראה רשימות תיוג בהמשך). לפיקוח ולביקורת נדרשת גישה שיטתית לזיהוי כל המיפגעים. כדי להקל על ארגון הביקורת ועל הרישומים יש מקום לחלוקת אזורי בדיקה נרחבים לתת-אזורים. חשוב ומומלץ לקבל את חוות דעת העובדים, ולהתייעץ איתם באזור העבודה ובתחנות העבודה שלהם.

כאשר מחפשים מיפגעים יש לשקול את פעילות הגומלין בין הגורמים הבאים:

- סביבות העבודה המיידיות, הקרובות, ועד אל מחוץ לגדר המפעל;
- המפעל, הציוד או החומרים;
- שיטות העבודה ומיומנויות העובדים;
- המעורבות האישית של העובדים במקום עבודתם.

רשימת תיוג בסיסית לביקורת ולפיקוח במקומות עבודה תכלול:

- מחלקות, אגפים, משרדים;
- מבנים, קומות, חדרים;
- מועד עריכת הביקורת;
- שמות הסוקרים.

גם הרשימה הבאה היא רק דוגמה. היא חלקית מאוד, ואיננה מייצגת את כל הנדרש בתחום הבטיחות והגיהות.

בטיחות כללית

לא שייך	לא	כן	כללי
			רמות הרעש אינן פוגמות בתקשורת בין האנשים ו/או בהתראות החירום?
			מכונות הצילום אינן קרובות לעמדות עבודה מאוישות
			המידע לגבי בריאות, בטיחות, גיהות ותגובה בשעת חירום הועבר והובהר לכל העובדים
			קיים סימון ברור על כל נקודות התחזוקה, החשמל והשירותים האחרים
			מיכלי האשפה מרוקנים באופן סדיר
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	רצפות, מעברים, מדרגות, מישטחים
			האם מישטחי הרצפה שלמים, ללא פגמים ושקעים?
			האם מישטחי הרצפה והמעברים פנויים מחומרים, ציוד ו/או פסולת?
			האם מונחים כבלי חשמל לרוחב ולאורך מעברים?
			האם המדרגות שלמות, אינן שחוקות, ואינן סדוקות?
			האם המעקים במצב תקין?
			האם הותקנו על המדרגות פסים נגד החלקה? האם מצבם תקין?
			האם הרחבות שבין מהלכי המדרגות נקיות מגרוטאות וממכשולים אחרים
			יציאות ומדרגות חירום פתוחים פנויים ומוארים
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	עזרה ראשונה
			ארגזי העזרה הראשונה נקיים, מסודרים ותכולתם מעודכנת תקופתית?
			מספרי טלפון חירום מוצגים בצורה ברורה וקריאה, במקומות בולטים לעין
			האם קיים מיפוי של נקודות העזרה הראשונה בארגון?
			שמותיהם של האחראים להגשת עזרה ראשונה ומספרי הטלפון שלהם מוצגים בצורה ברורה וקריאה במקומות בולטים לעין?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	ציוד לחימה באש
			האם הציוד ממוקם במקומות נראים לעין ומאותרים בקלות?
			האם קיים סימון לסוג החומר הדליק עבורו מיועד הציוד?
			האם נערכה בדיקה ב-6 החודשים האחרונים?
			האם עמדות הכיבוי ממוקמות במעברים הראשיים?
			האם מערכת המתזים במצב הפעלה (לא אותרו נזקים חיצוניים)?
			האם המתזים וגלאי האש אינם מוסתרים ע"י מדפים, ארונות וציוד אחר?
			האם הנחיות החירום בהירות ופשוטות להבנה ולביצוע?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	פתחי חירום
			האם פתחי דלתות החירום משולטים היטב ונראים בבירור מכל מקום?
			האם ניתן לפתוח את דלתות החירום מבפנים, וללא שום הפרעה?
			האם המעברים והפרוזדורים פנויים ממכשולים?
			האם הסולמות ושבילי החירום פנויים ממכשולים?
			האם ידיעות הבהלה בדלתות החירום פועלות כהלכה?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	חשמל
			לא נמצאו חיבורי חשמל, שקעים ומפסקים שבורים
			לא נמצאו כבלים שחוקים ו/או פגומים
			לא נעשה שימוש מוגזם במתאמים ומעבירים חשמליים
			אין משתמשים בלוחות חשמל זמניים
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	תאורה
			התאורה מתאימה לסוג התעסוקה
			הסינוור והחזרי אור נמצאים בעוצמות המקובלות
			התאורה יציבה ואיננה מהבהבת
			קיימת תאורת חירום בחדרים שאין בהם תאורה טבעית
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	עבודה ופעילות שגרתית
			אין מחסומים, מכשולים או ערימות חומר/ים ו/או ציוד/מוצרים במעברים שבין המכונות והציוד
			השולחנות ומישטחי העבודה הם בגובה המתאים לעיסוק ולעובד
			תחנות העבודה מותאמות; הגישה למערכות ההפעלה, לטלפונים, למחשבים וכד' קלה ונוחה
			עבודה שגרתית איננה כרוכה בטלטול משאות כבדים
			קיים ציוד מכני זמין להרמה ולטלטול משאות כבדים
			קיימים כסאות מתכווננים, תקינים ושלמים, זמינים לעבודות הכרוכות בישיבה.
			קיים בנמצא הדום רגליים זמין למי שנזקק לו
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	מחסנים
			החומרים והציוד מאוחסנים על גבי מדפים כנדרש, מחולקים על פי הסיכון שבכל חומר
			המדפים ריקים מפסולת
			הציוד על המדפים מאובטח מפני נפילה או פגיעה
			המחסנים נקיים ומסודרים
			המלצות לשיפור:

בטיחות כימית

לא שייך	לא	כן	מידע בטיחותי
			האם קיימת רשימה מדויקת של החומרים הנמצאים במעבדה, במחסן?
			אם קיימים דפי SDS עבור כל החומרים המשמשים במקום והאם הם זמינים כשנדרש?
			האם החומרים מתוגים ומאוחסנים עפ"י כללי הבטיחות הנדרשים?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	אחסנה במעבדה
			האם החומרים מאוחסנים בהתאם לכללי הבטיחות המתאימים?
			האם חומרים מסוכנים כגון: רעלים, סמים, חומרים רדיואקטיביים וכדומה נעולים במחסן?
			האם משקלם של כל המיכלים המאוחסנים על מדפים נמוך מ-5 ק"ג או שנפחם אינו עולה על 5 ליטרים.
			האם משקלם כל מיכלי הזכוכית המאוחסנים על מדפים בגובה (מעל 1.5 מ') נמוך מ-1 ק"ג או שנפחם לא עולה על 1 ליטר?
			האם החומר ממנו עשויים המדפים או הציפוי שעליהם עמיד בפני החומרים שבמיכלים המאוחסנים עליהם?
			האם מספר מיכלי חומרים דליקים בשטח של 250 מ"ר אינו גבוה מ-1?
			האם מיכלים עם חומר דליק מרוחקים לפחות 3 מ' מנקודות חום, הצתה, אש או חשמל?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	אחסנת חומרים כימיים
			האם כל החומרים הכימיים מאוחסנים על פי הדרישות ומצוידים ברשיונות המתאימים
			האם מערכות החשמל בכל המקרים מוגנות נגד ניצוצות
			האם המדפים מיועדים לאחסנת מיכלים גדולים
			האם הגישה לאזורי האחסנה מוגבלת
			האם גילי גזים מאוחסנים בנפרד מחומרים כימיים
			האם אמצעי ההשנקה של אש או הגנה מאש יעילים.
			האם קיים איורור מספיק למניעת יצירת ריחות
			האם קיימת יותר מאפשרות מתאימה אחת לבלימת התפשטות שפך
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	מניעה
			האם קיימת במקום מערכת איורור המתאימה לסוג הכימיקלים שבשימוש (פתחי פליטה כלליים; פליטה מקומית; שחרור אבק; עמדות לפליטת עשן ועוד)
			האם מבוצע ניטור לחומרים המחייבים זאת
			האם ציוד הבטיחות זמין לשימוש?
			האם ציוד המיגון האישי זמין לשימוש (כפפות, משקפי בטיחות, סינרים וכו')
			האם הציוד לטיפול בשפך (חומרים סופגים וחומרי ניטרול) זמינים
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	סיכונים בסילוק שפכים כימיים
			האם השיטות בהן משתמשים לסילוק שפכים כימיים בדוקות ומוכרות?
			האם קיימים מספיק כלים ומיכלים לסילוק הולם של שפכים כימיים?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	אימון ותרגול
			האם העובדים במקום מכירים את התהליכים המסוכנים הכרוכים בשימוש בחומרים הכימיים (הצתה עצמית, פיצוץ, רעילות, קרינה ועוד)?
			האם העובדים מודעים לשיטות הטיפול בשפך כימי ומתן פתרונות ספיגה?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	בטיחות בגלילי גז
			האם קיימת הפרדה בין גלילי גז דליקים וגלילי גז מחמצנים בעמדת אחסון הגלילים?
			האם אזור האחסון מאובטח ומופרד ממקום אחסון של חומרים כימיים אחרים?
			האם מלאי גלילי הגז (המחוברים לצנרת לשימוש) במקום השימוש הוא הקטן ביותר האפשרי?
			האם גלילי הגז מאובטחים מפני נפילה בכל זמן?
			האם ראשי גלילי הגז מכוסים במכסים (כיפות) כשאינם בשימוש?
			האם קיימים בולמי להבה על כל צינורות אספקת הגזים הדליקים?
			האם מותקנים שסתומי אל-חזור על כל קווי ההספקה של גז בלחץ?
			האם האזורים בהם משתמשים בגזים מאווררים היטב?
			האם קיימות עגלות שינוע ייעודיות להובלת גלילי גז?
			האם כל גלילי הגז הדליקים מרוחקים לפחות 3 מ' ממקורות הצתה?
			האם סימון הצבע על הגליל (גוף וכתף) מתאים לסוג הגז שהוא מכיל?
			האם גלילי הגז המלאים מופרדים מגלילי הגז הריקים?
			האם קיימת עמדת כיבוי אש בסמוך למקום אחסון הגז; האם יש אפשרות לקרר את המיכלים בהתזת מים?
			האם מוטבע על כתף הגליל התאריך בו בוצעה הבדיקה הידרוסטטית (בכל 5 שנים לגליל, למעט גז קורוזיבי - בכל 3 שנים)?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	בטיחות בחומרים ביולוגיים
			האם הידע הקיים מתאים לשיטות העבודה הנכונות הנדרשות במקום (כולל שימוש מיזערי בתרסיסים)?
			האם קיימים נהלים לתהליכי ניקוי רגיל וכן למקרה חירום (שפך)?
			האם הפעלת האוטוקלבים או תהליכי חיטוי שווי ערך זמינים לשימוש?
			האם העובדים מודעים לביצוע פעולות טיהור/עיקור בתהליכי העבודה?
			האם קיימות הנחיות לאיסוף כלים חדים ומזוהמים בזיהום ביולוגי, והאם הן מיושמות?
			האם קיימים אישורים מהמשרד או הוועדה המוסדית המתאימים לכל המחקרים הנערכים במקום?
			האם קיימים ציוד בטיחות ומיגון אישי זמינים לשימוש העובדים?
			האם כל העובדים תודרכו והם מודעים לחיסונים המיוחדים המתחייבים במקום העבודה?
			המלצות לשיפור:

בטיחות קרינה

לא שייך	לא	כן	קרינה מייננת
			האם קיימים שטחים מוגבלים לביצוע תהליכי קרינה או עבודה המפיקה קרינה, והאם הם מסומנים כראוי?
			האם מודדי קרינה ומגלי קרינה זמינים ומכילים תקופתית?
			האם קיימות הנחיות אישיות ואזוריות לניטור?
			האם קיימים מיגונים מתאימים כנגד קרינה, האם הם מותקנים בצורה הולמת ומספקת?
			האם לכל המשתמשים בציוד הקרינה יש הרשאה מתאימה?
			האם חומרים רדיואקטיביים מאוחסנים בביטחה, על פי כל ההליכים והנהלים?
			האם פסולת רדיואקטיבית מאוחסנת ומסולקת בביטחה ובבטחון, על פי הנהלים?
			האם תהליכי העבודה, תהליכי הטיהור, העיקור ופעולות חירום, מבוצעים בצורה בטוחה ובטיחותית?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	קרינה בלתי מייננת
			האם לרתכים בצידוד החשמלי יש ציוד הגנה מתאים (מסכות עם חלון הגנה מתאים, כפפות עמידות בפני חום ואש, סינר, נעליים או כיסויים לנעליים)?
			האם באזורים בהם מרתכים קיים איוורור מקומי לסילוק גזי ריתוך, למניעת שאיפת הגזים לריאות וכן איוורור כללי מספיק?
			האם באזורים בהם מופעל מיכשור עם לייזר קיימות התראות מתאימות?
			האם מכשיר הלייזר מצויד במעטפות מגינות, מנעולים מיוחדים ובולמי הקרן?
			האם מפעילי מיכשור הלייזר מצוידים במשקפי בטיחות מתאימות להספקים של הלייזר שברשותם?
			המלצות לשיפור:

בטיחות במכונות ובבתי-מלאכה

לא שייך	לא	כן	בטיחות בסיסית
			האם מבנה המכונות והמיגון שלהן מתאים לחוק, לתקנות או לתקן בינלאומי?
			האם קיימות הוראות בטיחות וסימני האזהרה על המכונה ובקירבתה ברורים ונראים היטב לעין?
			האם המכונות מצוידות במגינים ובגידורים המונעים מגע עם המכונה, הסתבכות בה או עלולים ליצור נזק?
			האם מבוצעות העבודות התקופתיות הנדרשות לתחזוקה מונעת או עבודות אחרות, כשנדרש?
			האם קיימות הנחיות לבדיקה יומית של תקינות המגינים השונים והאם הן מבוצעות?
			האם קיים מפסק חירום מתאים בהישג ידו של המפעיל?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	שונות
			האם המכונות והציוד מותאמים לסביבה בה הם פועלים (ממוגנים למניעת התזת ניצוצות, למניעת חשמל סטטי ועוד)?
			האם רמות התאורה מותאמות לסוג הפעילות המבוצעת, לעבודה בבטיחות?
			האם קיימת אפשרות לסיכון סטרובוסקופי בציוד מסתובב המואר ע"י תאורה פלואורוצנטית?
			האם קיימים מפסקי פחת תקינים עבור השקעים אליהם מחברים ציוד ידני חשמלי?
			המלצות לשיפור:

נושאי בטיחות כלליים

לא שייך	לא	כן	מידע ושילוט
			האם נתלו כרזות בנושאי בטיחות במקומות שונים ומתאימים?
			האם נוהל פינוי חירום מפורסם בבירור ובמקומות הנראים לעין?
			האם העובדים יודעים מי הם האחראים המאומנים להגשת עזרה ראשונה?
			האם קיים רישום של מספרי הטלפונים לחירום על או ליד כל מכשיר טלפון?
			האם קיים שילוט מיוחד לקרינה, לסיכונים ביולוגיים ו/או סיכונים אחרים?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	ציוד בטיחות
			האם מקלחות החירום ומישטפות העיניים תקינות?
			האם ציוד המנ"פ (מערכת נשימה פתוחה) נבחן ואושר לשימוש ב-12 החודשים האחרונים?
			האם ציוד הכיבוי, המטפים, שמיכות המילוט נבחנו והם כשירים לשימוש?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	ארון מוגן אש
			האם מפסקי ההפעלה ממקומים מחוץ לתא או לחדר?
			האם מפסקי החירום של מערכות אספקת כוח וגז מסומנים בבירור?
			האם הארון מוגן האש נבדק ואושר לשימוש ב-12 החודשים האחרונים?
			האם מתקיימות ההגבלות הנדרשות באזור ארונות מוגני-אש המשמשים לאחסון חומרים?
			האם הארונות מוגני האש מותאמים לגורמי הסיכון השונים במקום (רדיואקטיביות, סיכון ביולוגי ועוד)?
			המלצות לשיפור:

לא שייך	לא	כן	מינדפים
			האם כל המינדפים נבדקו ואושרו לשימוש ב-12 החודשים האחרונים?
			האם קיימות הנחיות מתאימות לדרכי השימוש במינדפים השונים?
			האם המינדפים נראים נקיים ומסודרים (האם קיימת שיגרת תחזוקה וניקיון)?
			המלצות לשיפור:

בתום הבדיקה יש לרשום את שם הבודק והמועדים בהם נערכו הבדיקות, כדי לאפשר בקרה ומעקב.

שם הבודק: _____ תאריך הבדיקה: _____
 עותק הועבר אל: _____ בתאריך: _____